

С Т А Н О В И Щ Е

От: Проф. д-р Елена Младенова Шипковенска, дм
Член на научно жури – Заповед № 1742 /29.06.22г.
На Ректора на МУ- Плевен

Върху: Конкурс за заемане на академична длъжност „Професор”
в област на висше образование 7 „Здравеопазване и спорт”,
по професионално направление 7.4. Обществено здраве
специалност „Социална медицина и организация на
здравеопазването и фармацията ”

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 39/27.05.2022 г. За участие в конкурса са подадени документи от един единствен кандидат - **Макрета Тодорова Драганова, дм - доцент** в катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“, Факултет „Обществено здраве“, МУ-Плевен. Кандидатката е представила комплект от материали на хартиен и електронен носител, както и необходимите документи за рецензиране, съгласно изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на МУ- Плевен.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Кандидатката е представила 41 научни труда, включващи:

- **Дисертационен труд** за присъждане на ОНС «доктор»
- Публикуване на **книга на базата на защитен дисертационен труд** за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ - « Управление на времето».
- **Публикации в списания**
 - Представени са 20 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, половината от които са в чужди издания.
 - Представени са 16 публикации и доклади, отпечатани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове /включени в Национален референтен списък на НАЦИД/.
- 2 броя **университетски учебници**.
- Участие с **доклади, съобщения и постери в научни форуми** - 41 броя, от които 11 в чужбина.
- Извън участващите в доказателствения материал за покриване на минималните

изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ са представени *още 25 научни груда.*

- Участие в 2 *научни проекта*, финансирани по Оперативната програма „Управление на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския Съюз чрез Европейския социален фонд.
- *Импакт фактор* - 15,312.
- Представени са 94 забелязани *цитирания* без дублиране по данни от ЦМБ, от които 4 са в чужди бази данни

Анализ и оценка на научните постижения и приноси на кандидата

Научно-изследователската работа на доц. Драганова, е с основна насоченост „*Управление на здравни грижи*“, с акцент върху управление на времето на професионалистите по здравни грижи. Там тя представя своята компетентност и опит като автор и изследовател на докторски труд, книга на базата на дисертационен труд и в 15 научни публикации /№№ А1, Г6.1, Г7.1, Г7.7, Г7.8, Г7.9, Г7.11, Г7.14, Г7.20, В3, Г8.7, Г8.8, Г8.10, Г8.16, 13.7.2.3, 13.7.2.7, 13.7.2.9/. Разработките *се отличават с целенасоченост и комплексност на научните изследвания*, включвайки разнообразни методи, с помощта на които е изследвано мнението на професионалистите по здравни грижи към ресурса време, към проблеми, свързани с оползотворяване на работното време и към установяване на отношението на потребителите на здравни грижи относно разглежданата проблематика. Направените изводи са насочени към оптимизиране на подходите за ефективно оползотворяване на времето от професионалистите по здравни грижи като ключов, универсален и природно разпределен ресурс. Предложен е набор от средства за ефективно управление на времето, включващ алгоритъм на поведение и математически мрежов модел за извършване на дадена дейност. Разработен е й Алгоритъм за управление на времето за Ръководители по здравни грижи с препоръчителни средства и указания за всяка стъпка.

Във второ, трето и четвърто направление „Управление на здравните грижи“, „Иновативни подходи в здравните грижи“ и «Сестринска документация», доц. Драганова *постига успешно интегриране на нашия и световен опит относно теориите и моделите за организиране и управление на здравните грижи и документиране на оказаната помощ.* На преден план е изведена променената роля на медицинската сестра в процеса на повишаване качеството на предоставените здравни грижи. Заслужават внимание констатациите от реализираните проучвания сред професионалисти по здравни грижи относно мотивацията за обучение, възможностите за приложение на нови подходи и средства в обучението по здравни грижи, значението на етичните норми, а така също и мнението на пациенти относно значимостта на ефективната комуникация с доставчиците на медицински и здравни грижи. Доказана е значимостта на Стандартния план за грижи, изработен в съответствие с медицинската диагноза на пациента, като база за изготвяне на Индивидуален план за грижи, адекватен на нуждите на конкретния пациент. Проучени са възможностите за предоставяне на *пациент-центрирани грижи* чрез въвеждане на иновативни методи и средства за обективна оценка на индивидуалните нужди на

пациента. Важно научно-практическо значение има „Плана за сестрински грижи“ като *научнообоснована методология за приложение на сестринския процес*.

Петата група научни трудове обхваща „Обучение на професионалистите по здравни грижи“. В това направление ценни научни приноси имат:

- **сравнителният критичен анализ** на европейските тенденции в обучението по различните специалности от професионално направление „Здравни грижи“.

- **изследванията**, свързани с: мотивационни умения, разрешаване на конфликти, уменията за общуване и мотивиране на субектите в учебния процес и др.

- **насоките за оптимизиране** на обучението на специалистите от професионално направление „Здравни грижи“, представени в монографичния труд „Актуални аспекти на връзката образование-обучение-практика в здравните грижи“.

Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

Приложената авторска справка показва, че представените от доц. Макрета Драганова трудове в наукометричен аспект надхвърлят в пъти минималните изисквания за АД „професор“ на ЗРАСРБ и Чл. 72 и 74 от ПРАС на МУ – Плевен.

Група от показатели	Съдържание	Професор (брой точки)	Точки на Доц. Драганова
А	Показател 1	80 (50+35)	85
Б	Показател 2	-	-
В	Показатели 3 или 4	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	741,5
Д	Сума от показателите от 10 до 12	100	240
Е	Сума от показателите от 13 до края	100	226,6

ОЦЕНКА НА УЧЕБНО - ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

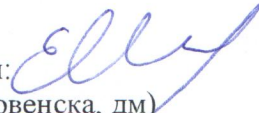
- Доц. Драганова има общ преподавателски стаж над 23 години. Учебно-преподавателската ѝ дейност е свързана с преподаване на студенти от специалности „Управление на здравните грижи“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, „Опазване и контрол на общественото здраве“, „Медицинска козметика“, „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Социални дейности в здравеопазването“/16 учебни програми за лекционни курсове при различните специалности /.

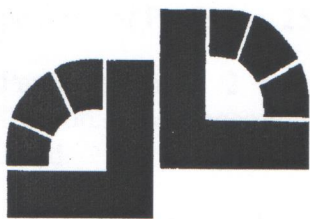
- Тя разработва и участва в създаването, както и в последващото актуализиране на учебни програми, включени в нейната преподавателска дейност.
- Участва като консултант в екипа за реализиране на студентски онлайн кръжок „Основи на научните проучвания в здравните грижи“ със студенти от специалност „Управление на здравните грижи“, ФОЗ, МУ-Плевен, през учебната 2021-2022 г. – брой на кръжочниците 15 студента.
- Участва като ментор/наставник в Стипендиантска програма за студенти по медицина и медицински специалности и лекари-специализанти от ромски произход, компонент „Наставничество“ към Институт „Отворено общество“ – София – 4 стипендианти, студенти от специалности „Медицинска сестра“, „Управление на здравните грижи“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“.
- Учебната ѝ натовареност излиза от рамката на нормативните изисквания.
- Автор е на 2 броя университетски учебници.
- Под нейно ръководство, успешно са защитили 2 - ма докторанти.
- Участва като член на комисия по Държавен теоретичен и практически изпит на студентите от специалност „Управление на здравните грижи“, ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ на ФОЗ при МУ-Плевен ; държавен теоретичен изпит по специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. Макрета Тодорова Драганова, дм се явява в конкурса за професор със достатъчна по обем и съдържание научна продукция и дългогодишна преподавателска дейност. Значението на постигнатите научни приноси личи от публикациите в престижни списания с постигнат висок импакт фактор и от значителния брой цитирания. По наукометрични показатели продукцията на доц. Драганова надхвърля изискванията заложи в Закона за академичното развитие и на Правилника на МУ-Плевен за неговото приложение Това са основанията за моето положително становище и на предложението ми към членовете на уважаемото научно жури да гласуват също положително за присъждане на доц. Макрета Тодорова Драганова, дм академичната длъжност „ **Професор**“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.4. Обществено здраве и Научна специалност: Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията" за нуждите на катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“, Факултет „Обществено здраве“, МУ-Плевен.

25.09.2022 г.
София

Член на научно жури:
(Проф. д-р Е. Шипковенска, дм)

DIALOGUE PLUS LTD

CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS,
INFORMATION SPECIALISTS

OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (++359 2) 980 54 46

Fax: (++359 2) 986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

OPINION

By: Prof. Elena Mladenova Shipkovenska, MD, PhD
Member of the scientific jury – Order № 1742 /29.06.22
of the Rector of MU- Pleven

On: Competition for the Academic Position " Professor"
in higher education field 7 "Health and Sports",
professional field 7.4. Public Health
program "Social medicine and organization of health care and
pharmacy"

The competition was announced in the State Gazette no. 39/27.05.2022. Documents were submitted for participation in the competition by a single candidate - **Makreta Todorova Draganova, PhD - Associate Professor** in the Department of Health Care Management, Medical Ethics and Information Technologies, Faculty of Public Health, Medical University- Pleven. The candidate has submitted a set of materials on paper and electronic carrier, as well as the necessary documents for review, in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its Implementing Regulations and the Regulations on the Development of the Academic Staff at the Medical University of Pleven.

RESEARCH

The candidate has submitted 41 scientific papers, including:

- PhD **Dissertation**
- Publication *of a book based on a defended PhD dissertation* - "Time Management".
- **Publications in journals**
 - 20 publications in scientific journals, referenced and indexed in world famous databases with scientific information are presented, half of which are in foreign publications.
 - 16 publications and reports printed in non-referenced peer-reviewed journals or published in edited collective volumes /included in the National Reference List of NACID/ are presented.
- **2 university textbooks.**
- Participation with **reports, communications and posters in scientific forums** – 41, of which 11 abroad.
- In addition to the evidence required to meet the minimum requirements for the academic

position of Professor, *25 more scientific papers are presented.*

- Participation in 2 *science projects* funded under the Operational Programme "Human Resources Management", co-financed by the European Union through the European Social Fund.
- *Impact factor* – 15,312.
- 94 observed unduplicated *citations* were presented according to data from CMB, of which 4 are in foreign databases

Analysis and evaluation of the applicant's scientific achievements and contributions

The research work of Assoc. Prof. Draganova is centred around "**Healthcare Management**", with a focus on time management of health care professionals. In that field, she presents her competence and experience as an author and researcher of doctoral work, a book based on dissertation and in 15 scientific publications /Nos A1, D6.1, D7.1, D.7.7, D.7.8, D.7.9, D.7.11, D.7.14, D.7.20, C3, D.8.7, D8.8, D8.10, D8.16, 13.7.2.3, 13.7.2.7, 13.7.2.9/. The developments *are distinguished by the focus and complexity of the research*, and include a variety of methods by which the opinion of the health care professionals on the time resource, on problems related to the utilization of working time and on establishing the attitude of the health care users towards the issue discussed under consideration has been investigated. The conclusions are aimed at optimizing the approaches for effective utilization of time as a key, universal and natural resource by healthcare professionals. A set of tools is proposed for effective time management, including a behavioral algorithm and a mathematical network model for performing an activity. A Time Management Algorithm for Healthcare Managers, with recommended tools and guidelines for each step, has been developed.

In the second, third and fourth field. "Health care management", "Innovative approaches in health care" and "Nursing documentation", Assoc. Prof. Draganova ***achieves successful integration of our and global experience on theories and models for organizing and managing health care and documenting the care provided.*** The changed role of the nurse in the process of improving the quality of the healthcare provided is highlighted. The findings of studies carried out among healthcare professionals on the motivation for training, the possibilities of applying new approaches and tools in health care training, the importance of ethical standards, as well as the opinion of patients on the importance of effective communication with medical and health care providers are worthy of attention. The importance of the Standard of Care Plan, developed in accordance with the medical diagnosis of the patient, has been demonstrated as a basis for the preparation of an Individual Care Plan adequate to the needs of the individual patient. The possibilities for providing patient-centred ***care*** through the introduction of innovative methods and tools for objective assessment of the individual needs of the patient are explored. The "Nursing Plan" is a relevant factor as a ***science-based methodology for the implementation of the nursing process.***

The fifth group of scientific works covers "Training of health care professionals". In this group, valuable scientific contributions have:

- the ***comparative critical analysis*** of the European trends in training in the different programs of the professional field "Health care".
- ***research*** related to: motivational skills, conflict resolution, communication skills and capability to motivate subjects in the learning process, etc.

- the *guidelines for optimizing* the training of specialists from the professional field "Health care", presented in the monographic work "Current aspects of the relationship education-training-practice in health care".

Assessment of compliance with minimum national requirements

The attached author's report shows that the works presented by Assoc.Prof. Makreta Draganova's in the scientific field exceed the minimum requirements for AP "**Professor**" of LDASRB and Art. 72 and 74 of RDAS of MU – Pleven.

Indicator group	Contents	Professor (Number of points)	Points of Assoc. Prof. Draganova
A	Indicator 1:	80 (50+35)	85
B	Indicator 2	-	-
C	Indicators 3 or 4	100	100
D	Sum of indicators 5 to 9	200	741.5
E	Sum of indicators 10 to 12	100	240
F	Sum of indicators from 13 to the end	100	226.6

ASSESSMENT OF TEACHING AND LEARNING ACTIVITIES

- Assoc. Prof. Draganova has a total teaching experience of over 23 years. Her teaching activity is related to the teaching of students from the programs "Health care management", "Medical rehabilitation and ergotherapy", "Protection and control of public health", "Medical cosmetics", "Public health and health management", "Social activities in health" /16 curricula for lecture courses in different specialties/.
- She develops and participates in the establishment and subsequent updating of curricula included in her teaching activities.
- She participates as a consultant in the team for realization of student online club "Fundamentals of scientific studies in health care" with students from the program "Management of health care", Faculty of Public Health, Medical University-Pleven, during the academic year 2021-2022 – number of participants 15 students.
- She participates as a mentor/coach in the Scholarship Program for students of medicine and medical programs and specialist doctors of Roma origin, component "Mentoring" at the Open Society Institute – Sofia – 4 scholarship students, students from programs "Nursing", "Health care management", "Medical rehabilitation and ergotherapy".
- Her teaching workload goes beyond the framework of the regulatory requirements.
- She is the author of 2 university textbooks.
- Under her leadership, two PhD students successfully defended their PhD theses.
- She is a member of the Committee on State Theoretical and Practical Examination of the students in the program "Health Care Management", EQD "Bachelor" and EQD "Master" of the Faculty of Public Health at the Medical University of Pleven; state theoretical examination in the program "Public Health and Health Management".

Conclusion:

Assoc. Prof. Makreta Todorova Draganova, PhD, stands as a candidate in the competition for a professor with sufficient scientific output and many years of teaching activity. The importance of the scientific contributions achieved is evident from the publications in prestigious journals with a high impact factor and from the significant number of citations. According to the scientometric indicators, Assoc. Prof. Draganova's output goes beyond the requirements laid down in the Law on Academic Development and the Rules of the Medical University-Pleven for its application. These are the reasons for my positive opinion and my proposal to the members of the honourable scientific jury to vote also positively for the award to Assoc. Prof. Makreta Todorova Draganova, PhD, of the academic position " **Professor**" in higher education field 7. "Healthcare and sports", professional field 7.4. "Public Health" and Scientific field: "Social Medicine and Organization of Health and Pharmacy" for the needs of the Department of Health Care Management, Medical Ethics and Information Technologies, Faculty of Public Health, Medical University-Pleven.

25.09.2022
Sofia

Member of the scientific jury:
(Prof. E. Shipkovenska, MD, PhD)

The undersigned, Ventseslava Mihaylova Mishlyakova, hereby certify that I translated the attached document (Opinion) from the Bulgarian into the English Language, and that this is a true and correct translation, rendered to the best of my ability. The translation consists of 4 (four) pages.

Translator:

V. Mishlyakova/

